

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ І ТЕХНОЛОГІЙ
Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування**

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою**

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА ЮРІЯ БУГАЯ»
Кафедра менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування**

**МАТЕРІАЛИ
V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
В УМОВАХ ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ
НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ»**

*В рамках реалізації проекту
Erasmus+ «Академічна протидія гібридним загрозам» WARN
610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-SVHE-JP*

17 жовтня 2024 року

КИЇВ – 2024

УДК 338.2:351.863:355.01

JEL M, H 56, F, H 1, L 26, O32, I 2, Z10

У збірнику представлено матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці».

Матеріали подано у авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти думок авторів. За достовірність даних та унікальність поданого до друку матеріалу відповідальність несуть автори.

Матеріали призначено для користування широким колом зацікавлених осіб: учаниками WARN-спільноти, науковцями, викладачами закладів вищої освіти, працівниками органів державної влади, підприємцями, здобувачами вищої освіти тощо.

Друкується за рішенням Вченої ради Інституту управління, технологій та права ДУІТ,
протокол № 2 від 11 жовтня 2024 р.

Редакційна колегія:

Голова:

Дудник Ю.П. – проректор з науково-педагогічної роботи ДУІТ, кандидат педагогічних наук; доцент, керівник проектної команди проекту "Академічна протидія гібридним загрозам, WARN" від ДУІТ.

Заступники Голови:

Худoley В.Ю. – ректор Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», доктор економічних наук, професор;

Боняр С.М. – декан факультету управління і технологій ДУІТ, доктор економічних наук, професор;

Полозова Т.В. – завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою Харківського національного університету радіоелектроніки (ХНУРЕ), член НМР, доктор економічних наук, професор.

Члени оргкомітету:

Карпенко О.О. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування ДУІТ,

Гришко С.В. – к.е.н., доцент кафедри Економічної безпеки та управління економічною безпекою ХНУРЕ, доцент кафедри Штучного інтелекту ХНУРЕ, координатор проекту "Академічна протидія гібридним загрозам, WARN"

Тарновська І.В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування ДУІТ, відповідальний секретар.

Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 17 жовтня 2024 року). К.: ДУІТ, ХНУРЕ, МНТУ. 2024. 743 с.

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Колектив авторів,
2024

Кравченко Ольга, Ференс Андрій Інвестиції у військові інновації: необхідний крок для України.....	483
Бондар Юлія Розвиток підприємництва в сучасних умовах економічного середовища.....	486
Внукова Наталія Управління інноваційним процесом: глобальні виклики для України.....	489
Соломко Тетяна, Квіта Наталія Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.....	492
Пилипенко Олена, Гриценко Лілія Цифровий маркетинг у B2B сегменті.....	495
Дем'янчук Ольга, Малишко Єсенія Відновлення бізнесу на деокупованих територіях України.....	498
Кавун Ольга, Белінський Максим Оmnіканальні стратегії в контексті революційних трансформацій вітчизняних підприємств.....	502
Слободяник Юлія, Ткаченко Дмитро Проблеми впровадження сучасних ІТ рішень в процес державного аудиту України.....	505
Кавун Ольга, Проц Вероніка Адаптація підприємств торгівлі до викликів воєнного стану в Україні.....	508
Бондар Наталія, Сагайдак Євгенія Окремі аспекти формування показників ефективності концесійних проектів.....	512
Лебединець Ірина Бізнес та підприємництво за сучасних реалій.....	516
Пилипенко Олена, Тахтарова Дар'я Складові системи мотивації персоналу ТОВ «Нова Пошта».....	519
В'юник Ольга, Скуба Вадим Напрями активізації підприємницької діяльності в умовах SMART-середовища.....	523
Горпинченко Ольга, Семенов Віктор Підприємництво в умовах смарт-середовища: виклики та можливості в епоху діджиталізації та цифровізації.....	526

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Внукова Наталія,

д.е.н, професор, професор кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій, провідний науковий співробітник

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, НДІ ПрЗІР НАПрНУ, м. Харків, Україна

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1354-4838>

Оприлюднений Глобальний інноваційний індекс (Global Innovation Index) 2023 представляє світові інноваційні тенденції та щорічний рейтинг інновацій 132 економік світу. 2022 року Україна погіршила свій рейтинг та посіла 57 позицію (у 2021 році посідала 49 позицію) в рейтингу Глобального Інноваційного Індексу та 34 місце серед 39 економік Європи. Низькі параметри є глобальним викликом для України, незважаючи на те, що 2023 року відбулося покращення позиції до 55 щабля, але щодо Європи залишилось 34 місце [1]

Для того, щоб формувати напрями управління інноваційним процесом для покращення позицій необхідно розглянути зміни складових рейтингу: найбільше впали знання та результати наукових досліджень (мінус 9 позицій) і в кореляції з цим освіта (мінус 5 позицій), що є загрозливим для інноваційного процесу, між тим людський капітал та дослідження додали 2 позиції, що може свідчити про використання попередніх здобутків [1].

У дослідженні інноваційного індексу визначено по три найбільші інноваційні економіки країн за групами доходів (виділено 4 групи). У першу високодохідну увійшли (1) Швейцарія, (2) Швеція, (3) США. Україна входить у третю групу (дохід нижче середнього): (1) Індія; (2) В'єтнам; (3) Україна [2]. Отже, для України стоїть завдання перейти на першому етапі у групу з доходом вище середнього, а далі у лідери. Відповідь на глобальні виклики має сприяти виконанню цього завдання.

Досвід провідних країн у стимулюванні інновацій може передбачати ідентичні заходи із субсидування та дотацій, зниження податків або встановлення податкових канікул, оплати частини витрат на дослідницькі роботи, також науковці вважають за доцільне розвиток інноваційної інфраструктури, в яку увійдуть ще університети і наукові установи [3].

Щодо результативності за Глобальним інноваційним індексом Україна виробляє більше інноваційної продукції порівняно з рівнем інноваційних інвестицій [4], що може стати базою перетворень. Найсильнішою стороною України щодо інновацій визначено креативність, де країна займає 37 місце в інноваційному рейтингу. Це додатково підтверджується суттєвим зростанням експорту творчих і культурних послуг, навіть, під час воєнного стану. Основними інноваційними перевагами України є корисні моделі за

походженням, працевлаштовані жінки з вищою освітою, витрати на програмне забезпечення, відсоток до ВВП, експорт послуг ІКТ. Відчутним є внесок вчених у світовий інноваційний простір через збільшення на 8,5% Н-індексу цитування з урахуванням часу воєнного стану - це позитивний тренд, який необхідно і далі використовувати для управління інноваційним процесом. Між тим негативним для менеджменту є відсутність інформації щодо політики та культури підприємництва, фінансування для стартапів і компаній, що розширюються, що свідчить про наявність резервів для пошуку рішень.

Можна погодитися з дослідниками [5], що необхідно виділити пріоритетні механізми інноваційної діяльності, які сприятимуть інноваційному розвитку через створення та реалізацію науково-технологічних програм («освіта – наука – техніка – виробництво»); розробку правових і нормативних механізмів управління інноваційною діяльністю; розвиток державних фондів венчурного капіталу, формування кластерного підходу до інноваційної діяльності.

Висновки. На означені глобальні виклики має відреагувати менеджмент, розпочавши із формування зацікавленості інноваційним процесом, яка на дуже низькому рівні [6], що гальмує інноваційний розвиток і не сприяє впровадженню інновацій і пошуку резервів для прискорення змін. В Україні потрібно стимулювати розвиток саме технологічних стартапів паралельно зі створенням самої екосистеми інновацій.

Список використаних джерел:

1. Інформаційні матеріали щодо стану інноваційної діяльності: Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=69b9a9bf-5fbc-4035-8c0f-ac26b853c0eb&title=InformatsiiniMaterialiSchodoStanuInnovatsiinoiDiialnosti>
2. Global Innovation Index 2023 Innovation in the face of uncertainty. WIPO. 2023. 250 p. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-en-main-report-global-innovation-index-2023-16th-edition.pdf>
3. Боковець В., Москвичова О., Григорук І., Супруненко С. Шляхи вдосконалення управління інноваційною діяльністю в Україні з використанням міжнародного розвитку. *Європейський журнал сталого розвитку*, 2020. 9 (2), 203. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2020.v9n2p203>
4. Ukraine ranking in the Global Innovation Index 2023 URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023/ua.pdf>
5. Pavelko, Olha, et al. Analysis of innovative development and overcoming challenges of post-war Ukrainian economy." *E3S Web of Conferences*. Vol. 558. EDP Sciences, 2024. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202455801031>
6. Внукова Н.М. Оцінка змін у зацікавленості інноваційним процесом під час воєнного стану. *Економіка, право та інноваційний процес: завдання в умовах воєнної трансформації України* (26 квітня 2024 року). Х.:НДІ

ПрЗІРНАПрНУ, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна,
2024.URL:<https://ndipzir.org.ua/?s=%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D0%B5%D0%B7>

Доповідь представлена у межах виконання НДР «Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах глобальних викликів» - ДР РК УкрІНТЕІ № 0120U104786